

issues, as well as problems associated with the loss of reality. It becomes essential to strike a balance between virtual and real life, preserving human identity and social interactions.

In conclusion, the digitalization of education is a multifaceted phenomenon with far-reaching implications. It has the power to democratize knowledge, enhance pedagogical methodologies, and provide unprecedented access to learning resources. While challenges persist, the potential benefits are immense, paving the way for a more inclusive, flexible, and dynamic educational landscape. As we navigate this digital frontier, it is crucial to strike a balance that harnesses the advantages of technology while addressing the challenges to ensure that the transformative power of digitalization benefits all learners.

The integration of information technologies in education and foreign language teaching marks a transformative shift in the learning landscape. From personalized AI-driven programs to immersive VR experiences, these technologies offer unparalleled opportunities for enhancing language acquisition and fostering a globalized approach to education. As we continue to embrace these advancements, the future of language learning holds exciting prospects for both educators and students alike.

УДК 37 (092) (460+82)

Зайченко Н. І.

доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри
соціальної роботи та освітніх і педагогічних наук

Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т. Г. Шевченка

АРГЕНТИНСЬКІ ПЕДАГОГИ У "ПЕДАГОГІЧНОМУ СЛОВНИКУ" ЛОРЕНСО ЛУЗУРІАГІ

"Педагогічний словник" (Буенос-Айрес, 1960) – одна з останніх праць іспано-аргентинського педагога Лоренсо Лузуріаги (Lorenzo Luzuriaga Medina) (1889–1959). У передмові (з датою наприкінці – жовтень 1959 року) було зазначено: "У Словнику висвітлюються різні освітні явища. По-перше, фігурують фундаментальні проблеми педагогіки як науки й теми з інших дисциплін (філософія, психологія, соціологія тощо), найбільше пов'язаних із нею, хоча й побіжно. По-друге, розглядаються моменти, що стосуються методів і цілей освіти, а також ті, які впливають на організацію народної освіти. По-третє, викладаються біографії найзначніших педагогів так само, як і історична еволюція освітніх проблем, без чого неможливим є розуміння сучасної ситуації навчання" [1, с. 7].

Чільне місце у "Педагогічному словнику" займають статті, присвячені біографічним екскурсам латиноамериканських педагогів. З-поміж останніх – було представлено і найвідоміші постаті в історії педагогіки Аргентини, зокрема персоналії Домінго Фаустіно Сарм'єнто, Віктора Мерканте, Клотільди Гільєн де Рессано, Ернесто Нельсона та інших.

Домінго Фаустіно Сарм'єнто (Domingo Faustino Sarmiento Albarracín) (1811–1888) у "Педагогічному словнику" Лоренсо Лузуріага називав "найвеличнішим педагогом Аргентини й однією з найзначніших постатей Америки" [1, с. 328].

Діяльність Домінго Сарм'єнто була різнобічною, він проявив себе і прославився у таких сферах, як педагогічна, публіцистична, політична, військова та інших. Після висилки з Аргентини 1840 року діяч проживав у Чилі, де заснував першу на південноамериканському континенті вчительську

нормальну школу. У середині 1840-х років Домінго Сарм'єнто за дорученням чилійського уряду перебував у відрядженні в європейських державах (Франція, Швейцарія, Пруссія) і США з метою вивчення справи народної освіти. Педагог ознайомлювався з досвідом освітнього реформування у Франції під проводом Франсуа Гізо, у США – Хораса Манна. Результатом відрядження стала книга "Про народну освіту", видана в Сантьяго 1849 року

У 1868–1874 роках Домінго Сарм'єнто був президентом Аргентини. Лоренсо Лузуріага зазначав, що "за президентства Сарм'єнто були впроваджені численні інституції культури в країні та введено в дію освітній закон" [1, с. 329].

Згадувалася у "Педагогічному словнику" і знана аргентинська педагогиня Клотільда Гільєн де Рессано (Clotilde Guillén de Rezzano) (1880–1951). Лоренсо Лузуріага відмічав, що вона керувала жіночою нормальною школою у Буенос-Айресі, де з великим успіхом практикувала методи "активної школи", а також вела педагогічний семінар на факультеті філософії і словесності Університету Буенос-Айресу. Клотільда Гільєн – авторка оригінальних педагогічних праць, зокрема таких: "Центри за інтересами в школі" (1929), "Загальна дидактика" (1936), "Спеціальна дидактика" (1938), "Посібник із педагогіки" (1959), "Дитячі садки" (1940) [1, с. 181].

Інший відомий аргентинський педагог, представлений у "Педагогічному словнику" Лоренсо Лузуріаги, – Віктор Мерканте (Victor Mercante) (1870–1934). Він викладав у Національному університеті Ла-Плати, вивчав питання педагогічної психології. Серед найбільш знаних наукових публікацій Віктора Мерканте були праці "Математичні здібності дитини" (Буенос-Айрес, 1905), "Криза пубертату та педагогічні умовиводи" (Буенос-Айрес, 1918), "Методологія" (Буенос-Айрес, 1921), "Учителі та вихователі" (Ла-Плата, 1930) [1, с. 256].

Перу знаного аргентинського педагога Ернесто Нельсона (Ernesto Nelson) (1873–1959), який теж згадувався Лоренсо Лузуріагою, належали наукові роботи "План реформи середньої освіти" (1915), "Неграмотність у Республіці Аргентина" (1939), "Підліткова злочинність" (1933) та інші. За висновком Лоренсо Лузуріаги, педагогічна діяльність Ернесто Нельсона не обмежувалася виховною сферою, а зачіпала й соціальну сферу [1, с. 273].

Про сенс виховання Ернесто Нельсон писав: "Немає хвороб, а є хворі, кажуть наші друзі медики. Немає методів, немає процесів окультурення і реабілітації, стверджуємо ми, проте є індивіди, котрі потребують бути освіченими, реабілітованими та врятованими за допомогою Виховання" [2, с. 87–88].

До когорти найвидатніших постатей в історії аргентинської освіти Лоренсо Лузуріага відносив, окрім зазначених персоналій, державного діяча, президента Аргентини в 1874–1880 роках Ніколаса Авельянеду (Nicolás Avellaneda), вказавши, що той був ректором Університету Буенос-Айресу та автором закону 1885 року, який регулював діяльність університетів [1, с. 48]; також політика, одного з лідерів боротьби за незалежність Південної Америки від іспанського панування, першого президента Республіки Аргентини Бернардіно Рівадавія (Bernardino de la Trinidad González Rivadavia) [1, с. 322] та Бартоломе Мітре (Bartolomé Mitre) – президента Аргентини в 1862–1868 роках, підкресливши, що останній "вважав освіту однією з найістотніших умов життя народу" [1, с. 263].

Список літератури

1. Luzuriaga L. Diccionario de pedagogia. Buenos Aires : Losada, 1960. 392 p.
2. Nelson E. La educacion en las obras de prevision y de proteccion a la infancia. *El Monitor de la Educacion Comun.* 1932, febrero. № 710, año LI. P. 73–88.